

POSTANOWIENIE

12 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 września 2024 r. w Warszawie
zażalenia M. S.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 21 kwietnia 2023 r., I ACa 821/21,

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko M. S. i A. A.

o ustalenie, wydanie nieruchomości i zapłatę,

**oddala zażalenie i pozostawia orzeczenie o kosztach
postępowania zażaleniowego do rozstrzygnięcia w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 8 lutego 2021 r. uwzględnił częściowo powództwo o ustalenie, wydanie nieruchomości i zapłatę wniesione przez powódkę M. S. przeciwko pozwanym M. S.1 i A. A..

Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji pozwanych, wyrokiem z 21 kwietnia 2023 r. uchylił zaskarżony wyrok w części uwzględniającej powództwo i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie. Jako podstawę wydania orzeczenia kasatoryjnego Sąd drugiej instancji wskazał art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu powódka zarzuciła naruszenie art. 379 pkt 4 k.p.c., art. 386 § 4 k.p.c. i art. 195 w zw. z art. 72 § 2 k.p.c. Wniosła o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, toczącym się na skutek zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do zbadania czy zostały naruszone przepisy postępowania określające podstawy uchylenia przez sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Z tego względu w ramach postępowania zażaleniowego nie podlegała ocenie zasadność stanowiska Sądu Apelacyjnego, który uwzględniając treść umowy z dnia 18 września 2007 r. uznał, że po stronie pozwanej zachodziło współuczestnictwo konieczne i status pozwanego powinien mieć A. S., który nie został wezwany do udziału w sprawie w charakterze pozwanego na podstawie art. 195 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zachodzi podstawa do uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji, odwołując się do treści art. 386 § 4 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy sąd rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, nie rozważył zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda. Uwzględniając sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy, który w ocenie Sądu Apelacyjnego uwzględnił powództwo w postępowaniu toczącym się bez udziału w charakterze pozwanego A. S., czym naruszył art. 195 k.p.c., brak jest podstaw do uznania, że Sąd Apelacyjny przyjął wadliwie, iż istota sprawy nie została rozpoznana przez Sąd pierwszej instancji. Uwzględniając powyższe należało przyjąć, że w zażaleniu bezzasadnie zarzucono naruszenie art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu wskazano, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania z uwagi na wadliwy skład Sądu Apelacyjnego, który rozpoznał apelację pozwanych w składzie jednego sędziego. Dla uzasadnienia tego stanowiska skarżąca powołała uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., wydaną w sprawie III PZP 6/22. Uzasadnienie zażalenia pomija jednak, że zgodnie z treścią tej uchwały ma ona zastosowanie „od dnia jej podjęcia”. Nie ulega zaś wątpliwości, że zaskarżony zażaleniem wyrok został wydany przed dniem podjęcia wskazanej wyżej uchwały. Brak zatem podstaw do stwierdzenia nieważności postępowania z przyczyn wskazanych w zażaleniu.

Z tych względów zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

[SOP]

[ał]